

DANI EUROPSKE BAŠTINE 2026.

Poziv za sudionike / izlagače

Skup: „Suvremene teme u području baštine za održivi razvoj”

Datum održavanja: 24. rujna 2026.

Organizatori: Centar za održivi razvoj kroz kulturu Instituta za razvoj i međunarodne odnose i Centar za kulturnu baštinu Akademije za umjetnost i kulturu Sveučilišta J. J. Strossmayera

Baština danas više nije statičan skup materijalnih i nematerijalnih dobara koje tek treba očuvati i interpretirati, već dinamično i često osporavano područje u kojem se prelamaju društvene, političke, ekonomske i tehnološke promjene suvremenog svijeta. U kontekstu ubrzanih globalnih procesa – digitalizacije, klimatskih promjena, migracija, urbanizacije i transformacija identiteta – pojam baštine kontinuirano se redefinira, a s njime i uloga stručnjaka, institucija i zajednica koje je stvaraju, čuvaju i prenose.

Jedan od ključnih izazova odnosi se na pitanje održivosti: kako očuvati baštinu u uvjetima klimatskih promjena, prirodnih katastrofa i intenzivnog turističkog pritiska, a istovremeno osigurati njezinu dostupnost i relevantnost za suvremeno društvo. Digitalne tehnologije otvaraju nove mogućnosti dokumentiranja, interpretacije i participacije, ali istodobno postavljaju pitanja autentičnosti, dugoročne pohrane i digitalne nejednakosti.

Sve je izraženija i potreba za uključivanjem zajednica u procese odlučivanja o baštini, čime se naglasak pomiče s institucionalnog upravljanja prema participativnim modelima. U tom kontekstu otvaraju se i pitanja reprezentacije, uključivosti i vidljivosti marginaliziranih skupina, kao i problematika „teške” ili osporavane baštine, koja zahtijeva osjetljive i odgovorne pristupe interpretaciji.

Dodatno, baština sve češće postaje prostor društvenog dijaloga, ali i konflikta – od pitanja vlasništva i restitucije do različitih interpretacija prošlosti. U takvim okolnostima, stručnjaci u području baštine suočavaju se s potrebom za interdisciplinarnim pristupima, novim metodologijama rada te kontinuiranim propitivanjem vlastitih praksi.

Ovaj skup nastoji otvoriti prostor za raspravu o navedenim i drugim suvremenim temama u području baštine, potaknuti razmjenu znanja i iskustava te doprinijeti razvoju inovativnih i uključivih pristupa u teoriji i praksi čime obilježavamo Dane europske baštine 2026.

Poziv za suradnju i izlaganja

U Hrvatskoj djeluje niz znanstvenih i stručnih centara koji se bave temama kulture, kulturne baštine (materijalne i nematerijalne), umjetnosti, održivog razvoja i obrazovanja no dosad nisu djelovali u sinergiji, a rijetko su imali priliku zajednički raspravljati o temama koje pokrivaju. U tom smislu, pozivamo Vas na sudjelovanje na skupu **„Suvremene teme u području baštine za održivi razvoj”**, koji će se održati u Institutu za razvoj i međunarodne odnose u Zagrebu, 24. rujna 2026. u sklopu manifestacije Dani europske baštine 2026. Cilj skupa je prvenstveno okupiti centre koji se bave srodnim temama, međusobno se predstaviti i razmotriti načine dugoročnije suradnje, a onda i Pri tom Vas molimo da predložite svoja izlaganja na temu skupa iz aspekta kojim se bavite te što smatrate da je relevantno za proučavanje, očuvanje i održivost baštine u hrvatskom kontekstu. Cilj skupa je prvenstveno upoznati i povezati postojeće centre te raspraviti o relevantnim temama, a zamišljen je kao kombinacija pojedinačnih izlaganja i završnog panela, s ciljem otvaranja interdisciplinarnog dijaloga o aktualnim izazovima i perspektivama u području baštine odnosno razmatranja međusobne suradnje i uloge postojećih centara. Smatramo ga početnom točkom za buduću suradnju centara na razne teme iz područja kulture, obrazovanja i održivog razvoja.

Predloženi tematski okvir (nije ograničavajući):

- Tko su današnji čuvari baštine?
- Baština i klimatske promjene
- Baština u kontekstu održivog razvoja
- Digitalna baština i nove tehnologije
- Participativni pristupi i uloga zajednice
- Identiteti, reprezentacija i inkluzivnost
- Osporavana i „teška” baština
- Upravljanje baštinom i kulturne politike
- Turizam i baština
- Edukacija i interpretacija baštine
- Baština u kontekstu globalnih promjena

Način sudjelovanja:

- Izlaganje (do 15-ak minuta – predstavljanje institucije + tematsko izlaganje)
- Sudjelovanje u panelu – rasprava o mogućnostima suradnje

Prijava treba sadržavati:

- ime i prezime autora/autorice
- instituciju
- naslov izlaganja
- sažetak (do 300 riječi)

Prilikom prijave, najljepše molimo sudionike za saznanja o postojećim centrima koji se bave temama iz područja kulture, obrazovanja i održivog razvoja jer nam je cilj okupiti one koji se ovom tematikom bave istraživački odnosno u praksi. Pritom nam je, u ovom času bitno okupiti **najvažnije** centre, a na samom skupu možemo raspraviti o konkretnom obuhvatu i potencijalnom širenju inicijative.

Važni datumi:

- Rok za prijavu: 15. svibnja 2026.
- Održavanje skupa: 24. rujna 2026.

Kontakt:

Dr. sc. Daniela Angelina Jelinčić
Institut za razvoj i međunarodne odnose
Centar za održivi razvoj kroz kulturu
Tel.: 01/4877487
e-mail: daniela@irmo.hr

i

izv. prof. dr. sc. Margareta Turkalj Podmanicki
Centar za kulturnu baštinu
Akademija za umjetnost i kulturu
Sveučilište J. J. Strossmayera
e-mail: mturkaljpodmanicki.aukos@gmail.com